Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

TER BESLISSING

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

Opgesteld door

[redacted]

Aan Staatssecretaris Deadline: 17 januari 2024

nota

Verzamelbrief div rapportages alcohol en tabak

Datum
10 januari 2024

Kenmerk

Uw kenmerk
3755952-1060131-VGP

Zaaknummer
1060131

Bijlage(n)
7

1. Aanleiding

Op het terrein van alcohol- en tabaksontmoediging zijn diverse rapporten gepubliceerd of gereed voor publicatie. Met deze brief verzend u deze rapporten naar de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met verzending van de brief naar de TK.

Aangezien het WGO leeftstijlpreventie niet doorgaat, adviseren wij u de rapporten voorafgaand aan de begrotingsbehandeling van VWS te verzenden. Daarom is de deadline gesteld op 17 januari.

3. Kernpunten

RIVM-onderzoek scenario's verdere accijnsverhogingen op tabak

De volgende scenario's zijn door het RIVM onderzocht: geen verdere verhoging van de accijns, een jaarlijkse verhoging met de consumentenprijsindex, een jaarlijkse verhoging met 10%, een jaarlijkse verhoging met 1 euro. Uit het onderzoek van het RIVM blijkt dat de sterkste daling van het aantal rokers optreedt in het scenario met een jaarlijkse stijging van de accijns met 10 procent. In dit scenario daalt het aantal rokers tot 7,4 procent in 2040.

Inspectieresultaten leeftijdsgrens tabak en aanverwante producten 2022 en 2023

De NVWA zet tijdens de controles 17-jarige testkopers in die onder begeleiding van een inspecteur proberen tabak of e-sigaretten (vapes) te kopen. In de afgelopen periode zijn 2.466 testkoopinspecties uitgevoerd, bij 883 (36%) van de inspecties is een overtreding geconstateerd en is er een boete opgelegd. Daarnaast is 22 keer de 3-strikes-out-maatregel opgelegd, wat betekent dat een bedrijf in de afgelopen 12 maanden drie keer de regels heeft overtreden. De verkoop van tabaksproducten en e-sigaretten wordt dan voor bepaalde tijd stilgelegd.

Brief aan Eurocommissaris inzake meetmethode sjoemelsigaretten

Deze brief is eerder aan u voorgelegd. In deze brief onderstreept u nogmaals het belang van een accurate meetmethode in de Tabaksproductenrichtlijn. De brief is op 29 september 2023 verstuurd en we zijn in afwachting van de reactie van de Europese Commissie.

Factsheets NVWA alcohol
De Factsheet Bierkoeriers Inspectieresultaten 2022 gaat over de resultaten van het toezicht op de verkoop van alcohol op afstand door bierkoeriers in de periode van juni tot en met september 2022. De NVWA heeft 39 bierkoeriers geïnspecteerd. Daarvan voldeden er 20 aan de regels. Bij 19 bedrijven werd een overtreding geconstateerd.

De Factsheet toezicht Alcoholwet 2022-2023 gaat over het toezicht van de NVWA op de naleving van de regels uit de Alcoholwet in de periode juli 2022-juli 2023. Het bleek dat in 26% van de gevallen nog te hoge kortingen werden aangeboden en dat er in 39% van de gevallen sprake was van tekortkomingen in het leeftijdsverificatiesysteem. De NVWA zal in 2024 risicogerichte inspecties blijven uitvoeren om de naleving van de regels uit de Alcoholwet te verhogen. De factsheets tonen de noodzaak hiervan aan.

Onderzoek Panteia prijsacties op alcoholhoudende dranken
Dit betreft een onderzoek naar de effecten van de invoering van het verbod op prijsacties waarbij méér dan 25% korting wordt gegeven op alcoholhoudende dranken. De maatregel is onderdeel van de nieuwe Alcoholwet die per 1 juli 2021 in werking is getreden. Prijsacties van meer dan 25% korting bijna niet meer voor en zijn de gemiddelde kortingen lager geworden. Wel is er een toename van 'tweede halve prijs'-acties, waarmee consumenten nog steeds verleid kunnen worden om meer te kopen dan zij oorspronkelijk van plan waren.

Rapport VeiligheidNL Alcoholvergiftigingen en ongevallen met alcohol; SEH 2022
In deze rapportage van VeiligheidNL is onder meer het aantal behandelingen bij de Spoedeisende Hulp (SEH) van alcoholintoxicaties en van ongevallen door alcoholgebruik over 2022 in kaart gebracht. In 2022 zijn op de SEH 23.900 mensen behandeld voor een ongeval waarbij alcohol betrokken was. Dit aantal is over een periode van 10 jaar met 89% gestegen. Het aantal verkeersongevallen door alcohol op de SEH van 5900 in 2021 naar 9600 in 2022. De medische - en verzuimkosten die met deze ongevallen gepaard gaan, zijn aanzienlijk gestegen: van €120 miljoen in 2021 naar €200 miljoen in 2022. In 2022 zijn 7.900 mensen voor een alcoholvergiftiging behandeld op de SEH (5.100) en of een huisartsenpost (2.800), waarvan 21 procent jonger dan 18 jaar.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
De afgelopen maanden is er veel politieke aandacht geweest voor de problematiek rond het vapen van jongeren, en onder andere ook over de controles op de naleving van de leeftijdsgrens van de NVWA.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
EenVandaag heeft bij uw woordvoerder aangegeven mogelijk aandacht te willen besteden aan het rapport van VeiligheidNL onder meer het aantal behandelingen bij de Spoedeisende Hulp (SEH) van alcoholintoxicaties en van ongevallen door alcoholgebruik over 2022.

c. Financiële en personele gevolgen
Nvt

d. Juridische aspecten haalbaarheid
Nvt

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Onderdelen van de brief zijn afgestemd met oa de NVWA en de directie Wetgeving en Juridische Zaken van VWS.

f. Gevolgen administratieve lasten
Nvt

g. Toezeggingen
Geen

h. Fraudetoets
Nvt

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.